

Sosiaali- ja terveysministeriö
Lausuntopyyntö 21.12.2023
VN/23793/2023

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=4a053b5f-2c56-4276-9d9e-5d2abab8c2a5>

Opetusalan Ammattijärjestö OAJ ry:n lausunto koskien hallituksen esitystä eduskunnalle työttömyysturvalain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Lausuttavaa ansiopäivärahan määrän alentamista koskevasta ehdotuksesta?

Vastustamme ehdotusta. Opettajilla, kuten korkeasti koulutetuilla yleisemminkin, työnhaun prosessit ovat usein ajallisesti pitkiä, koska niihin liittyy mahdollisesti useita haastatteluja ja soveltuvuustestausta. Jos päivärahaan kohdistuu ensimmäinen leikkaus jo 40 työttömyyspäivän kohdalla, kyse ei ole työnhaun motivaattorista vaan vain päivärahan leikkauksesta, jota työnhakija ei omin toimin voi välttää, koska hän ei voi vaikuttaa rekrytointiprosessin nopeuteen. Toimivampi keino olisikin esimerkiksi päivärahajakson lyhentäminen.

Lausuttavaa palkkatuetta työtä ja työssäoloa koskevasta ehdotuksesta?

Palkkatuki on erityisesti heikossa työmarkkina-asemassa olevien kannalta tärkeä työllistymisen keino. Jos mahdollisuus työssäoloehdon täyttämiseen palkkatuetussa työssä poistetaan hallituksen esittämällä tavalla, on vaarana palkkatuen käytön merkittävä vähentyminen, mikä lisää syrjäytymistä.

Lausuttavaa työllistämisvelvoitteen ja siihen liittyvän sääntelyn kumoamisesta?

Asia liittyy ikääntyneiden työnhakijoiden erityiseen suojaamiseen, joka mielestämme on säilytettävä.

Lausuttavaa ehdotuksesta, joka koskee luopumista eräistä työssäoloa ja ansiopäivärahan määrä koskevista ikäsidonnaisista poikkeuksista?

Kyseiset poikkeukset ovat olemassa syystä, joka ei valitettavasti ole poistumassa näköpiirissä olevassa tulevaisuudessa. Ikääntyneet työntekijät ovat vaikeasti työllistyviä, omasta tahdostaan riippumatta. Työnantajat eivät halua rekrytoida heitä. Ikäsidonnaisten poikkeuksien avulla on turvattu työnsä menettäneiden ikääntyneiden toimeentuloa, ja jos nämä säännökset kumotaan, on todennäköistä, että toimeentulotuen menot kasvavat.

Lausuttavaa esityksen taloudellisista vaikutuksista (ml. vaikutukset julkiseen talouteen, työllisyyteen ja kuntiin)?

Esityksessä ei ole arvioitu toimeentulotuen menojen kasvua, joka kuitenkin on jokseenkin varmaa.

Lausuttavaa siitä miten muutosten vaikutuksia voitaisiin seurata ja arvioida jälkikäteen?

On syytä seurata muiden toimeentuloturvan lajien, kuten toimeentulotuen ja asumistuen, kehitystä varsinkin ikääntyneiden keskuudessa.